

Fabriek op chic

Verlaten, vervallen en vergeten meuk krijgt een nieuwe bestemming. **Piet Hein Eek** weet er alles van.

Herbestemming

▶ NPO 2, 19.30-20.15 UUR

HOEVEEL leegstaande monumenten Nederland heeft weet niemand precies, maar dat het er veel zijn staat vast. De Rijksadviseur voor het Cultureel Erfgoed hield het in 2010 op zo'n tienduizend. Een land vol in onbruik geraakte

kerkgebouwen, watertorens, molens en gemalen. Een land ook van verlaten fabrieksgebouwen, verroeste hijskranen en groen-overwoekerde bedrijfspoorlijntjes: de fysieke resten van de industriële natie die Nederland eens was. En dan te bedenken dat zo veel al werd gesloopt. Want het was pas midden jaren negentig dat het besef doordrong dat die oude meuk misschien wel intrinsieke waarde had, een deel van onze geschiedenis vertelde, en dat je gebouwen ook een tweede leven kon geven. Inmiddels wordt steeds vaker een

Piet Hein Eek
bij de Grijze Silo in
Deventer (aflevering 3)

nieuwe functie gezocht en lijkt herbestemming het nieuwe paradigma geworden. In *Herbestemming* trekt ontwerper Piet Hein Eek, bekend van zijn sloophouten meubels, langs een aantal van die 'monumenten'. De eerste aflevering voert naar Eindhoven, waar Eek zelf een fabriekshal van Philips nieuw leven inblies, en Maastricht, waar hij het Sphinxkwartier bezoekt, vernoemd naar de fabriek waar ooit die pispot en wastafel bij u thuis vandaan kwamen. Een 'bruisende stadswijk met een 24-uurskennis- en -cultuureconomie' komt er, met loftwoningen, een poppodium en een *sky bar* met uitzicht over de stad. Waar voorheen fabrieksarbeiders zich

in het zweet werkten, wordt binnenkort van prosecco genipt, door de (klein)kinderen van diezelfde arbeiders allicht ook, terwijl ondertussen beneden op straat de deelnemers aan de 'stadswandeling industrieel erfgoed' (zoals elke oude industriestad inmiddels heeft) voorbijkomen; onder de indruk van die architectuur van een glorieus industrieel verleden, enigszins weemoedig wellicht ook, een klein beetje triest misschien zelfs. Het was *um te jeng-ke*, klonk het toen de Sphinxfabriek definitief sloot. Erfgoed is een litteken, soms, herinnering aan doorgemaakt verdriet. Ook daarom is herbestemming zo waardevol.

HANS VAN WETERING

